

Goriško.

Redno zborovanje učit. društva za sežanski šolski okraj bo v Komnu, dne 15. t. m. ob 10. uri dopoldne. Vpored: 1.) Učna slika iz prostr. risanja. 2.) Pozdrav predsednikov. 3.) Overovljenje zapisnika. 4.) Referat (gosp. nadučitelj Konel). 5.) Predlogi. 6.) Vaje v petju: a) Na planine (Moh. p. I. str. 22.), b) Moj dom (Moh. p. I. str. 87.) K obilni vdeležbi vabi vljudno odbor.

Književnost in umetnost.

„Zvonček“. Štev. 10 ima tole vsebino: 1. Jesenske pesmi. Borisov. 2. Žabe so jih pojedle. Jožef Krvan. Povest. 3. Prvi dimnikar. Kompoljski. Povest s podobo. 4. Ivan Škrjanec. Lad. Ogorek. Življenjepis s podobo. 5. Žalostna pot. Cvetko Slavin. Pesem. 6. „Či-či Stanka!...“ Cvetko Slavin. Pesem s podobo. 7. Jezica malih. F. Palnák. Povest. 8. Padla je slanica... Borisov. Pesem. 9. Intranji izprehod. Cvetko Slavin. Povest s podobo. 10. Iz čitanke grofa Leva Nikolajeviča Tolstega. Solovej. Povesti. 11. Tri veše. Cvetko Slavin. Pesem. 12. Povodni mož na Mrzlici. Mihael R. Pravljica. 13. Vestna straža. Peter Petrovič. Povest. 14. Obisk. E. Gangl. Pesem. 15. Pouk in zabava. Kdo sem. A. Kosi. Uglasbena pesem. 16. Novice. Računska šala. Rešitev zastavice v podobah in rešilci.

Mali vitez. Tega slovečega Sienkiewiczovega romana je izšel 18. in 19. sešitek. Cena sešitku 40 h.

Učne slike iz nazornega nauka za I. in II. razred. (Podrobni učni načrt.) Uredil Anton Maier. — Naše uredništvo sicer ni bilo toliko vredno, da bi prijelo običajni izvod te epohalne brošure v oceno, vendar smo bili toliko srečni, da smo vsaj nekotiko mogli pregledati nje vsebino. Govorili bomo o nji o drugi priliki in na drugem mestu.

Ženska ročna dela za pouk na ženskih učiteljskih. (Pomožna knjiga za učiteljice.) Sestavila Pavla pl. Renzenberg, c. kr. učiteljica na ljubljanskem učiteljskišču. III. del. Sivanje. S 66 nariski in z dvema polama s kroji. Cena mehko vezani knjigi 3 K 10 h, trdo vezani 3 K 50 h. V Ljubljani. Natisnila in založila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg. Str. 149. — Praktično sestavljena in spisana knjiga bo gotovo dobro služila učiteljicam ženskih ročnih del. Morda nam pošlje katerakoli koleginja strokovnjaško oceno. Prosimo zanjo javno, ker so bile naše specialne prošnje brezuspešne.

Urbánkův Kapesní kolendař českého učitelstva na školni rok. 1903—1904. Uredila sta ga J. Urbánek-Budějevický in Ant. Konst. Viták. Stane s pošto 70 h. Naroča se pri založniku Urbánku v Pragi.

Vestnik.

Osebnosti na Kranjskem. Absolvirana učiteljska kandidatinja Marija pl. Kleinmayrova je provizorično nastavljena v Dobu. Absolvirani učit. kandidat Ivan Čepon je imenovan provizoričnim učiteljem v Rakitni, absolvirana učit. kandidatinja Ana Vižinova pa za provizorično učiteljico pri Sv. Trojici. Absolvirana učit. kandidatinja Evlalija Tavčarjeva je provizorično nastavljena v Krškem. Začasno so nastavljene kot učiteljice in šolske voditeljice te-le gđe. učiteljske kandidatnje: Amalija Jegličeva v Kokri; Antonija Rakovčeva v St. Lenartu in Suzana Balohova v Črnučah. Provizoričen učitelj Ivan Štrekelj je premeščen na štirirazrednico na Vrhniki. Kot suplentinje so nastavljene absolvirane učiteljske kandidatnje gđe. Josipina Mučeva na Vačah, Marija Odlasekova pri D. Mariji v Polju in Avrelija Brezečeva v Dvoru. Kot provizorične učiteljice so nastavljene absolvirane učiteljske kandidatnje gospice Pavla Buhova v Sostrem, Marija Petteroseva v Postojni, Angela Troštova v Budanju, Avrelija Brežič v Dvoru;

vpokojeni učitelj Štefan Bink je imenovan pomožnim učiteljem in šolskim voditeljem v Dvoru; učiteljica gospa Hortenza Vokač pa je postala šolska voditeljica v Mehovem.

Regulacija plač kranjskega učiteljsva. Kranjski klerikalni deželni poslanci uganjajo zopet brezmiselno obstrukcijo, da ne more priti regulacija naših plač na vrsto. Poslanec Hribar je stavil nujni predlog glede preosnove ljubljanskega učiteljsva in glede regulacije učiteljskih plač. Ali kaj pomaga to, ko ne puste klerikalci, ti tatovi časa in našega pošteno prisluzenega kruha, da bi deželni zbor kranjski redno funkcioniral. Najgrše in najnesramnejše pri tem pa je to, da podpira kvarno obstrukcijo celo učitelj-poslanec in predsednik „Slovaške zveze“, Jaklič, ki s tem kaže, da je samo naroden konzumar in da je že davno izgubil vsako čuvstvo za pošteno učiteljsko stvar. Do duše ga bodi sram! — Deželni šolski svet kranjski se je končno tudi ganil in sklenil, da predloži deželnemu zboru predlog glede povišanja učit. plač. Deželni šolski svet predlaga, da se v ta namen poviša deželna doklada za štiri odstotke. Če se to zgodi, t. j., če pride ta predlog razpravo, bodo dr. Šusteršič, Jaklič & co. razbili deželni zbor, in kranjskem učiteljsstvu ostanejo — prazni žepi! Klerikalcem manjka — leskove masti!

Nekje na Kranjskem je župnik, ki se mu sanja, da mora učitelj s šolsko mladino in zastavo paradirati — čujte in strmite! — pri njegovi inštalaciji! Ta naivna prevzetna duša misli, da smo učitelji še vedno mežnarji, ki moramo delati štafažo, kadar se to zazdi mogočnemu fajmostru! Neimenovani župnik že dlje časa nagaja dotičnemu učitelju, oziroma njegovi familiji celo v cerkvi. Povemo mu, da ga bomo prav pošteno pocukali za ošabni nos, če ne bo takoj miren in dostojen! Bilo bi v resnici potrebno, da nekoliko pogledamo v Babno polje, kako se tam napihujejo gotovi ljudje!

Prihodnje usposobljenostne preizkušnje za občne ljudske in meščanske šole se prično pri c. kr. izpraševalni komisiji v Ljubljani dne 3. novembra 1903, ob 8. uri zjutraj na c. kr. učiteljskišču. Pravilno opremljene prošnje za pripust k usposobljenostni preizkušnji je po predpisanem službenem potu pravočasno vložiti tako, da bodo do 28. oktobra 1903 v rokah izpraševalne komisije.

Preizkušnje usposobljenosti za ljudske in meščanske šole se prično pred izpraševalno komisijo v Gorici, dne 4. novembra t. l. ob 8. uri zjutraj. Prošnje za pripust je vlagati do 15. t. m.

† Franja Kuštreba. V Zagrebu je umrl 15. pret. mes. Franjo Kuštreba, umirovljeni vadniški učitelj in prvi član „Hrv. pedagoško-književnega zbora“. Pokojnik je bil visoko naobražen mož in izvrsten učitelj. L. 1866. se je udeležil tudi vojske na Laškem in bil odlikovan za hrabrost s srebrno svetinjo.

Izboljšanje učiteljskih plač v Dalmaciji. Glasilo dalmatinskega učiteljsva „Učiteljski glas“, piše: Čitali smo, da je deželni odbor izgotovil načrt za izboljšanje naših plač. Ta vest nas je vzradostila. — Kdaj li bo enaka vest vzradostila slovensko učiteljsvo?

612 učiteljic brez službe. Hrvaška naučna uprava je sestavila imenik učiteljic, ki so dovršila svoje študije, a so brez službe in kruha. Takih učiteljic je sedaj v kraljevini 612, večinoma so to hčere manj imovitih ali naravnost revnih staršev. Pisarne naučne uprave so dan na dan oblegane, vsakega najnižjega uradnika iščejo za protektorja. Toda vse zaman, nobene prazne službe ni v deželi, kjer sta dve tretjini za šolo godnih otrok brez vsakega pouka, in kjer je število analfabetov naravnost strašno. Tudi to je sad 20letnega Kluenovega sistema. Ako bi bila vlada poštena bi zaprla žensko učiteljske dokler ne more preskrbeti izšolanim učiteljicam kruha.

Italijansko šolo je ustanovila „Lega nazionale“ v popolnoma slovenskem kraju v Neblem v Brdih, samo da izziva Slovence.

Članem goriškega dež. šolskega sveta, in sicer za tekočo funkcijsko dobo, je imenovan ravnatelj goriškega gimnazija, g. Fr. Simzig.